

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра травматології та ортопедії

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ВИВЧЕННЯ ТЕМИ:

«ТРАВМАТИЧНІ ВИВИХИ»

(для здобувачів наукового ступеня доктор філософії на III освітньо-науковому рівні галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 Медицина)

ЗАТВЕРДЖЕНО

на методичній нараді кафедри

« 29 » серпня 2022 р.

Протокол № 1

д.мед.н., професор Завідувач кафедри
Сушін Ю.В.

ОДЕСА

Тема: «ТРАВМАТИЧНІ ВИВИХИ» – Практичні заняття (2 години), Семінарські заняття (4 години), СРС (6 годин)

1. Актуальність теми.

Травматичні вивихи займають від 7-14% всіх пошкоджень тіла. Будь-якому лікареві, незалежно від його спеціалізації, впродовж своєї діяльності доводиться стикатися з подібними пошкодженнями і надавати допомогу таким, що постраждав на догоспітальному етапі.

При цьому слід враховувати складність анатомічної будови органів грудної клітки, різноманіття їх функцій і різновид пошкоджень. Уміння надати допомогу що постраждав, володіння навиками розпізнавання різних видів переломів, а також розуміння лікувальної тактики на подальших етапах медичної допомоги є основою профілактики розвитку можливих ускладнень і несприятливих результатів, сприяє швидкому одужанню хворих.

2. Цілі заняття.

2.1. Загальні цілі:

Вміти діагностувати, надавати першу допомогу і знати методи лікування при травматичних вивихах.

2.2. Виховні цілі:

Ознайомитися з внеском вітчизняних учених і співробітників кафедри у вивченні проблеми травматичних вивихів.

2.3. Конкретні цілі:

- знати:

1. Інформацію вказуючу на механізм і характер пошкодження.
2. Основні клінічні симптоми травматичних вивихів .
3. Невідкладну лікарську допомогу при травматичних вивихах.
4. Рентгенологічну картину травматичних вивихів.
5. Лікувальні заходи при травматичних вивихах.

2.4. На основі теоретичних знань з теми:

- опанувати методами /вміти/:

1. Вибрати з даних анамнезу відомості, вказуючі на травматичні вивихи
2. Інтерпретувати механізм травми.
3. Виявляти клінічні ознаки пошкодження.
4. Інтерпретувати рентгенологічну картину.
5. Проводити огляд і пальпацію грудної клітки.
6. Сформулювати діагноз.
7. Надавати невідкладну медичну допомогу.
8. Виконувати транспортну іммобілізацію.
9. Намітити план консервативного і оперативного лікування.

3. Матеріали до аудиторної самостійної підготовки.

№	Дисципліни	Знати	Вміти
<i>Передуючі дисципліни</i>			
1.	Анатомія	Будова великих суглобів	Інтерпретувати анатомію великих суглобів
2.	Пропедевтика Терапія.	З даних анамнезу відомості, вказуючі на травматичні вивихи	Зібрати і оцінити анамнез.
3.	Загальна хірургія	Механізм травми. Клінічні ознаки травматичних вивихів. Особливості та основні принципи усунення травматичних вивихів	Визначити об'єм і послідовність методів обстеження. Визначити показання до консервативного і оперативного лікування травматичних вивихів.
4.	Рентгенологія	Рентгенологічну картину травматичних вивихів.	Інтерпретувати рентгенанатомію порушень взаємовідносин у суглобах.
<i>Подальші дисципліни</i>			
5.	Сімейна медицина	Диф. діагностика пошкоджень суглобів	Проводити транспортування хворих. Проводити реабілітацію хворих з пошкодженнями суглобів.
Внутрішньопредметна інтеграція			
6.	Політравма. Множинні пошкодження опорно-рухового апарату	Особливості надання допомоги при політравмі. Способи лікування.	Надавати першу медичну допомогу. Вибрати спосіб транспортної іммобілізації

4. Зміст теми див. додаток 1.

5. Матеріали методичного забезпечення заняття.

5.1. Матеріали контролю для підготовчого етапу заняття.

Тест № 1. При огляді пацієнта з травмою грудної клітки лікар відзначив набряк, деформацію, локальний біль при пальпації в області правого плечового суглоба, відсутність рухів. Яке пошкодження найімовірніше?

- A. Вивих мечовидного відростка грудини
- B. Перелом 11-го ребра
- C. Перелом мечовидного відростка грудини
- D. Вивих правого плечового суглобу (Правильна відповідь)
- E. Вивих стернального кінця ключиці

Тест № 2. У пацієнта з підозрою на вивих кісток передпліччя встановлено невелике садно у області ліктьового суглоба на фоні значного набряку.

Скаржитися на біль і неможливість рухів рукою, при пальпації ліктьового суглоба - локальна біль та деформація. Яке пошкодження найбільш вірогідно?

- A. Набряк
- B. Сильний біль
- C. Порушення функції кінцівки
- D. Кровотеча
- E. Вивих кісток передпліччя (Правильна відповідь)

Тест №3. При пошкодженні яких зв'язок ключиці можливе визначення симптома «клавіши»?

- A. Ключично-клювовидної
- B. Ключично-акроміальної
- C. Ключично-стернальної
- D. Ключично-клювовидної і ключично-акроміальної (Правильна відповідь)
- E. Ключично-реберної

5.2. Інформацію необхідну для формування знань-умінь можна знайти в підручниках:

Основна:

1. Травматологія та ортопедія : національний підручник / під ред. Г.Г. Голка, О.А. Бур'янова, В.Г. Климовицького. - Вінниця : Нова книга, 2014. - 415 с.
2. Герцен Г.І., Остапчук М.П., Остапчук Р.М. Травматологія літнього віку. Металоостеосинтез при переломах довгих кісток у людей літнього і старечого віку (видання 3-є, допов. і перероб.). - К. : Асканія, 2014. - 118 с.
3. Поворознюк В.В. Захворювання кістково-м'язової системи в людей різного віку (вибрані лекції, огляди, статті). - Київ, 2015. - 360 с.
4. Хвисяк О.М. Теорія і практика медичної реабілітації. - Х. : Майдан, 2012. - 520 с.

Додаткова:

1. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги // Літопис травматології та ортопедії. - 2018. - № 1-2 (37-38). - С. 198-219.

5.3. Орієнтовна карта для самостійної роботи з теми заняття.

№	Основні завдання	Вказівки	Відповіді
1	Вивчити: Етіологію	Назвати основні етіологічні чинники травматичних вивихів	
2	Клініку	Скласти класифікацію клінічних проявів різних проявів травматичних вивихів	
3	Діагностику	Надати список основних методів діагностики пошкоджень суглобів	
4	Диференційну діагностику	Заповнити таблицю диференційної діагностики грудної клітки і її органів.	
5	Лікування	Скласти типову схему лікування травматичних вивихів	

5.4. Матеріали для самоконтролю якості підготовки.

А. Питання для самоконтролю.

1. Класифікація травматичних вивихів . Діагностика. Методи лікування

2. Механізм травматичних вивихів. Діагностика. Тактика лікування.
3. Типи зміщень при травматичних вивихах
4. Травматичні вивихи ключиці. Тактика лікування.
5. Травматичний вивих стернального кінця ключиці. Діагностика, принципи лікування.
6. Терміни відновлення після травматичних вивихів.
7. Особливості амбулаторного лікування хворих
8. Види іммобілізації при травматичних вивихах.

6. Матеріали для аудиторної самостійної підготовки:

6.1. Перелік практичних знань, які необхідно виконувати під час практичного заняття.

1. Курація хворих з травматичними вивихами.
2. Прийом хворих в травмпункті.
3. Участь в накладенні пов'язок при травматичних вивихах.
4. Перегляд і участь в операціях при відкритих вправленнях вивихів.

7. Інструктивні матеріали для оволодіння професійними вміннями, навиками.

7.1. Методика виконання роботи, етапи виконання.

1. Методичні рекомендації.
2. Графологічна структура теми «Травматичні вивихи»
3. Лекція.

8. Матеріали для самоконтролю оволодіння знаннями, вміннями, навиками передбачені даною роботою.

8.1. Тести різних рівнів.

1. Хворий скаржить на різкий біль у плечовому суглобі після падіння на витягнуту вперед та відведену руку. Визначається западіння дельтовидного м'яза і

пальпація під шкірою акроміального відростка. Активні рухи неможливі, пасивні - пружні і різко болючі. Попередній діагноз.

- A) Задній вивих плеча
- B) Перелом хірургічної шийки плечової кістки
- C) Нижній вивих плеча
- D) Передній вивих плеча
- E) Перелом акроміального кінця ключиці

2. Хворий впав на вулиці, вдарившись областю правого плеча. Відчув біль, із трудом зміг рухати рукою. При клінічному обстеженні у пацієнта винайшли симптом «клавіши», котрий є клінічною ознакою:

- A) Звичного вивиху плеча
- B) Вивиху акроміального відростка лопатки
- C) Вивиху акроміального кінця ключиці
- D) Вивиху грудного кінця ключиці
- E) Травматичного вивиху плеча

3. Пацієнт отримав травму їдучи на роботу, упав на область лівого плеча. Відчув біль в лівому надпліччі. Був поставлений діагноз «Неповний вивих акроміального кінця ключиці». Дане пошкодження трапляється:

- A) При повному розриві акроміально-ключичної та ключично-кльововидної зв'язок
- B) При розриві тільки акроміально-ключичної зв'язки
- C) При розриві тільки кльововидно-ключичної зв'язки
- D) При розтяжінні ключично-акроміальної зв'язки
- E) При розтяжінні обох зв'язок

4. Хворий на протязі останніх 2-х років страждає порушенням функції правого плечового суглоба, часті вивихи. Поставлений діагноз «Звичний вивих правого плеча». Необхідне лікування:

- A) Іммобілізація правої верхньої кінцівки гіпсовою пов'язкою типу Дезо

- B) Хірургічне втручання
- C) Іммобілізація на протязі 4 неділь на відведеній шині ЦІТО
- D) Закрите вправлення вивиху
- E) Вправлення вивиху під наркозом та гіпсова лонгетна пов'язка

5. Чоловік в вуличній драці, захищаючись від удару зверху металевим прутом, підставив праве передпліччя. В момент удару відчув різку біль. При огляді лікар швидкої допомоги визначив набряк, крепітацію, біль та деформацію в області ліктьового суглоба. Сформулюйте попередній діагноз?

- A) Переломи обох кісток передпліччя у верхній третині із зміщенням
- B) Перелом ліктьової кістки.
- C) Перелом в/3 ліктьової кістки, вивих голівки променевої кістки
- D) Перелом н/3 променевої кістки, вивих голівки ліктьової кістки
- E) Перелом променевої кістки

6. Хворий впав на правий лікоть при дуже зігнутому передпліччі. Правий ліктьовий суглоб збільшений у обсязі, передпліччя довше у порівнянні із лівим, а плече укорочене. Голівка променевої, вінцевий відросток ліктьової кістки пальпуються по передній поверхні ліктьового суглоба. Активні рухи відсутні, пасивні пружні. Поставьте попередній діагноз.

- A) Перелом верхньої третини кісток передпліччя
- B) Перелом ліктьового відростка
- C) Перелом виростків плечової кістки
- D) Передній вивих кісток передпліччя
- E) Задній вивих кісток передпліччя

7. Хворий був госпіталізований із скаргами на біль в області грудини. В області грудино-ключичного з'єднання пальпується деформація, набряк, локальна біль. При надавлюванні на ключицю і при відведенні руки в сторону відзначається її рухливість та посилення болі. Поставьте попередній діагноз.

- A) Перелом грудного кінця ключиці

- B) Вивих грудного кінця ключиці
- C) Перелом грудини
- D) Перелом ребра
- E) Забій м'яких тканин

8. Під час огляду хвора скаржиться на різкий біль у лівому кульшовому суглобі, відсутність рухів в ньому, лежить на спині, ліва нога зігнута в кульшовому та колінному суглобі, різко відведена і ротована назовні. Вона здається довше за праву. Великий вертлюг не пальпується. Активні рухи неможливі, пасивні - пружні. Поставьте попередній діагноз.

- A) Передній вивих стегна
- B) Задній вивих стегна
- C) Заднє-верхній вивих стегна
- D) Перелом dna вертлюгової западини - центральний вивих стегна
- E) Перелом шийки стегна

9. У чоловіка встановлено закритий передній вивих плечової кістки з переломом великого горбика зі зміщенням. Яка лікувальна тактика є оптимальною?

- A) Вправлення за Джанелідзе
- B) Вправлення за Мота
- C) Показано оперативне лікування: вправлення вивиху та остеосинтез
- D) Вправлення за Кохером
- E) Вправлення за Гіпократом

10. Граючись з дитиною, мама підняла її за кисті рук над полом. Після цього дитина заплакала, вказуючи на біль в області ліктьового суглоба. Наявність якого ураження у дитини найбільш вірогідно?

- A) Вивих кісток передпліччя
- B) Розтягнення зв'язуючого апарату ліктьового суглобу
- C) Травматичний неврит променевого нерву
- D) Вивих голівки променевої кістки

Е) Післятравматичний артрит ліктьового суглоба

10. Тема наступного заняття: (у відповідності до тематичного плану).

Додаток №1

